

REVISTA ORĂŞTEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu să înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Datorii la străini.

Nimic mai primejdios ca usurătatea cu care poporul nostru a început și el să se arunce în brațele datorilor, pe la bânci, amăgit de părerea, că nici nu simți, aşa de ușor le poți pe rând plăti și anume pe lângă camete mici de tot. Călăuzit de această credință, face omul sărac un început de datorie, și vede el, când îi vine rândul să plătească rata, că n'ar fi chiar greu, dar' nici aşa ușor nu e, și plătește el cum plătește. Odată însă n'are de unde, și se întemplit să-i mai cadă și altă lipsă în casă: haid să mai facă un împrumut »mic«, și mai încolo încă unul, și se trezește că numai pentru platirica cametelor singure, trebuie, când cad cambiile, să vîndă un vițel ori o clăcă de fân ori — să mai iee un împrumut! Așa azi, aşa mâne, nici nu simte cum în doi-trei ani s'a încurcat, de numai advocații și doba îl mai pot descurca, vînzându-i averea pe care a agonisit-o în zeci de ani, pe când nu facea împrumuturile cele »ușor« de plătit, sau pe care au căstigat-o părinții lui muncind o viață întreagă.

E trist că oamenii nostri aluneca grozav pe luciu acestei ghețăi primejdioase. Si și mai trist, când alunecând pe gheță, moșoara bietului Român trece în mâna străinului, care nici nu simte cum ajunge domn și în satul cutare și în celalalt, și pe rând în întreaga împrejurime. Ear' urmările acestor stări de lucruri sunt apoi din zeci de puncte de vedere negrăit de păgubitoare pentru noi!

Napoleon-cel-mare, a zis odată: »Imi trebuie trei lucruri, ca să cuceresc lumea întreagă: 1) bani, 2) bani și 3) bani!«

Și aşa este. Ai avere, ușor ai și domnia asupra lumii, mai mari ori mai mici, după-cum îți e dat, din jurul tău.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI“

Teamă.

Am vrut să-ți întâlnesc privirea,
Dar', dragă, mă cuprinse frica,
Că poate 'n ochiu-ți n'oiu cete
Nimica.

Si visuri dulci de fericire,
Ce tremură în îndoială,
Sor risipă poate de-a ta
Răceală! —

Si când drăguții ochi de mură
Clipiau senin de mine-aproape
Oftând plecat-am umede
Pleoape,

Căci, dragă, mă cuprinse frica
Că poate 'n ochiu-ți n'oioi cete
Nimica...

Elena din Ardeal.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament că și pentru inserțiuni, sunt și destul de abonamente la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

După poporul nostru se bate toată lumea să fie domn peste el. Ear' un mijloc mai tare pentru a-l putea ține legat, nu este, ca și lrob materialicește. Omul sărac și necăjit se pleacă înaintea nevoii. Ai isbutit a-ți face dator un sat întreg românesc prin împrumuturile bâncii tale străine, ești domn aproape deplin peste el! Când va fi vorba de vre-o mișcare ce îi-ar face lui, Românumului, bine, ear' ție, asupritorului lui, reu, îl vei amenința în toate chipurile că ai să-l strângi în curele cu datoria, și bietul om va trebui, cu inima săngerată poate de durere, să stee nemîșcat, încătușat, rob legat de mâni cu lanțurile de argint a banilor tăi! Pot apoi tot striga bărbății cei cu adevărat binevoitori lui și cu durere de inimă pentru el, că să facă aşa și aşa: glasul lor va suna în pustie, el nu va putea face nimic și binele ce ar fi să-i urmeze de-ar da ascultare graiului chemător, va întârzia încă mult ori se va zădărnică de tot!

Aceasta o știu bine și străinii și o știu și oamenii nostri.

In vederea scopului acestuia de a-și-l încătușa și să, pe lângă că-l storcă pe o lămâie, au înființat și înființează străinii în mijlocul poporului nostru în toate orășele, bânci peste bânci, cari se îmbogățesc în măsură în care poporul sărac este și și perde de ce are mai mare lipsă pentru a putea fi neatîrnător, averea.

Ear' pentru a împedea intrucat se poate ori a zădărnică chiar de tot, această nenorocire, bărbății români cu pricepere, s'au pus și ei pe lucru, și alătura de cele străine au întemeiat, că se poate, bânci românești, nu pentru ca să-și-l robească loruși, nici ca din ele să-și dea cărmă politică poporului, ci ca el să aibă de unde împrumuta și împrumutând să poată rămânea încolo totuși neatîrnător, ele neavând și nedordind, precum doresc cele străine, să înrăurească, spre

paguba lui, asupra poporului îndatorat, ci lăsându-i voe a face cum va crede el de mai folositor pentru sine. Mai departe ca dacă cutare ori cutare va scăpa și averea lui va trebui să cadă în mâna bâncii, să nu cadă în a unui străin, ci tot a unui frate.

Durere, oamenii nostri din popor nu înțeleg de loc ori numai foarte puțini acest lucru. Ei aleargă cu miile și se aruncă în brațele bâncilor străine și le îngrișă și se fac robi lor!

Ear' așa find, unde să te mai miri că străinii de printre noi se țin așa de bine, așa de sus, că nici habar n'au de noi, ca și cum ar fi vorbă de un popor de vermi de mătasă, care n'au putere să le facă lor nici o stricăciune, dar' dela care, numai dacă poftești, le poti lăsa mătasă toată, lăsându-l pe el să odihnească pe scândurile ce din grătie i-le asterni...

Că așa este ni-o arată starea infișatoare a bâncilor străine de printre noi și faptul că ele mereu și mereu — sporesc.

O pildă. Intr'un număr trecut al »Revistei« noi am spus că Nemții și Ungurii din Băița (lângă Deva) întemeiază și ei o bancă. Ea a și fost întemeiată de curând și eată ce ni-se scrie despre cum îi merge chiar dintru început:

»Nemții și Maghiarii din Băița au înființat o societate de economii și credit. Inteligința română din Băița și jur, mai ales preoțimea, deși a fost în mai multe rânduri rugată să cumpere acțiuni de el, aproape întreagă — în urma sfaturilor din „Revista Orăștiei“, să reținut de a cumpăra acțiuni, pricepând scopurile ascunse ale societății, că adecă pe deosebit se nimicească bâncile românești, în deosebi pe cea din Brad, ear' pe de altă parte ca împrumutând bani poporului românesc, să-și poată avea îndemnăță în felurite vremuri, la alegeri, etc.

»Dintre preoți, un singur preot român se află care a cumpărat acțiuni, preotul din Crăciuneni, I. Cosma, care de un timp încocă

e atfel scos din societățile familiare românești, pentru mai multe cuvinte pe cari deocamdată le retac.

»Nu ni-ar supera aceea, că acest preot și-a depus banii la acea societate, și că a cumpărat acțiuni, ci faptul neromânește cum umbă după popor îndemnăndu-l să ia bani împrumut dela acea societate. Cu aceea îndeamnă poporul mai tare, că zice »că-i bancă românească«, că uite și el are bani în ei! Vinerea fiind tîrg de săptămână se pune în ușa edificiului unde-i bancă și povesteste la oameni că nu sunt camete mari, decât 6 fl., în fapt însă socotind toate cheltuielile până primește omul banii în mâna, cheltuieste căte 12 fl. 50 cr. după sută! Cei 50 cr. îi dă la unul care le scrie numele pe cambiul.

»Poporul, se înțelege, fiind sărac se bagă dator auzind că nu sunt camete mari, și fiind chiar preotul îl îndeamnă! Urmarea este că într-o singură săptămână au incurz mai bine de 2000 de cereri dela poporul românesc! Atragem luarea aminte a preotului și a poporului, de nou, că nu fac bine ce fac! Si dacă preotul numit chiar nu poate trăi fără a-și face de lucru cu străinii, apoi barem să dea poporului pace și se nu-l amâgească, ca să împrumute bani străini! La un anumit Român din Băița i-au făgăduit că-i dau două acțiuni de cinste numai ca să se facă membru la bancă și apoi în schimb să umble să îndemne poporul să ia bani împrumut dela ei. Îmbătrat nu a vrut să primească „binefăcerea“ lor!“

Cine are urechi de auzit și minte de înțeles, să audă și să înțeleagă! Atât le e de »drag« de noi, că ne-ar băga în sin, cum e zisa, și umbă cu bani chiar să ne cumpere, ca să ne alipim de ei, ca apoi să ne poată avea când li-o fi ori teamă ori lipsă de noi.

Stirea că poporul din Băița și jur în chip așa năvalnic se aruncă în brațele bâncii nove, ne întristează cu atât mai mult, că nu e aci vorbă de un colț de comitat aruncat între munți și locuit de un popor înapoiat, ci tocmai de un dopor de cel mai bun românesc, care de atâtea-ori ni-a dovedit că înțelege ce e bine și ce e rău pentru el și pentru neamul nostru peste tot.

Dr. Stroia în »Serenadă« prin cântecul d-sale liniștit și sigur, făcea să-ți pară că într'adevăr simți tăcerea codrului negru, liniește durmirea florilor, și vezi cum se ridică mândra lună peste-a noptii feerie... Ear' întrovenirea măiestră a corului, mărea farmecul misterios al acestei superbe serenade.

D-na Maria Crișan (soprano) în cele »Trei cântece«, a arătat și publicului din aceste părți, de ce puteri distinse dispune Reuniunea sibiană. Cântă cu mult sentiment, mișcându-te într'adevăr prin cântările duioase, (»O inimă n'istrăță«), și ear' însemnându-te și făcându-te vesel prin cântările viale (»Stiu mândru«). A fost mult și după vrednicie aplaudată.

D-soara Leniți Cunțanu (alt), în al doilea dintre cântecele toscanice, a arătat că Reuniunea poate nădăjdui mult dela desvoltarea puterilor sale tinere încă.

Dr. Vasile Popovici a tras asupra sa luarea aminte deja la »O noapte de Mai«. Toți întrebau cine e solistul cu voce atât de plină, metalică și dulce? Dr. Popovici e, nesigur, una din cele dintări forțe ale Reuniunii și face o foarte bună impresie, că, în cântare, la dênsul nu se observă nici cea mai mică forță, nici o obosire. Dacă eu bag seamă că artistului cutare arta lui îi este grea, îl obosește ori chinuș chiar, în mine, ascultându-l, mai curând se stîrnește sentimentul de compătimire față de el, decât de placere. Dr. Popovici numai de aceea că va trezi sentiment de compătimire, n'are să se teamă. Cântă sigur și cu ușurință, ce place foarte,

Concertul dela Alba-Iulia.

Mai mult decât s'a așteptat, s'a avut și dintr-o parte și dintr'altele, la Alba-Iulia, Dumineaca trecută seara. Publicul a fost peste așteptare mulțumit de plăcerile ce i-le procură Reuniunea cea cu bun nume, din Sibiu, care Reuniunea a avut public peste așteptare mult și ales.

Deja Dumineaca dimineață au început să seosească în număr frumos oaspeți din jur: dimineața cei cu trenul de către Zlatna, la amezați cei de pe Murăș din jos, după amezați de pe Murăș din sus, deodată cu »Reuniunea«. Toate otelele s'au umplut, că nu mai erau odăi! Au sosit, deși timpul era foarte învățit, oaspeți veniți anume pentru concert, dela Deva; Batiz, Cluj, Blaj, Hunedoara, Orăștie; Poiana-Techereu, Balșa, Săcărâmb, Lancrâm, Nojag; Zlatna, Sibot, Romosel, Balomir, Vînerea, Câmpeni, Abrud, Pătrângeni, Valea-Bulzului, Feneș, Poiana, Pâclișa, Mateș, etc. etc. Îndeosebi însă jurul Albei-Iulia a fost bine reprezentat: aproape toți preoții gr.-or. din tract au luat parte.

Seara la 8 sala hotelului »Hungaria« era aşa îndesuită de public ales și aproape curat românesc, încât căpitanul orașului a aflat de bine a opri vinderea mai departe de bilete și întrarea în sală.

Când la oarele 8 corul cu frumoasa cunună de cântărețe în frunte, s'a arătat pe scenă, publicul a isbucnit în aplause și urale, și o ploaie de buchete mici de flori au căzut

aruncate de public, asupra concertanților! Era mândru și mișcător acest semn de multă iubire și bucurie, pentru frați și surori veniți din deșertare, între frați și surori adunați aci cărăși din deșertare, din toate părțile ținutului. Fru-

moasa manifestație a baterii cu flori, a fost pusă la cale de harnicul comitet aranjator.

S'a început concertul. Din cele 9 puncte ale programului, 5 erau pentru cor, 1 pentru pian, 3 pentru soli.

Despre producția corului însuși, condus de dl Dima, cine ar putea spune întreg adeverul, în forme care să cuprindă nestribile laudele de care e vrednic? Lumină din lumină. Artist desevărit și măiestrul corului: artiști înaintați membrii corului, ear' aceea ce laolaltă, ca cor, prestează, și pururea o arătare a culmilor până la care artiștii și arta pot să se înalte. Neamul românesc cu drept se felicită că poate numă *al seu* acest cor și pe conducătorul lui. După fiecare cântare i-se faceau adevărate ovăzuni. Mai multe puncte au trebuit să fie repetate.

La pian s'a produs d-soara Zina Moga cu piesa »Phantasie-Improptu« de F. Chopin, și tot d-sa a acompaniat la pian »Cântecele toscanice« pentru soli și cor mixt. Să într'una și într'alta d-soara Moga a dovedit o dibacie ridicată la perfecție.

Ca soli s'au produs:

D-soara Tinca Simionescu (soprano) cu două cântece, unul de Schubert, altul de Mozart, și cântarea a plăcut foarte mult, având d-soara Simionescu o voce de tot simpatică și destul de voluminoasă.

BIBLIOGRAFIE.

Biblioteca de popularizare
pentru
Literatură, Știință, Artă.

Nr. 1. »Nuvele Siberiene«, de Vladimir Korolenko.

Nr. 2. »Nuvele țărănești și Noii căsătoriți«, comedie în 2 acte de Björnstjerne Björnson.

Nr. 3. »Nuvele și povestiri populare«, de Lew N. Tolstoi.

Nr. 4. »Schițe și tablouri« de Jan Neruda.

Nr. 5. »Șase nuvele« de J. P. Jacobsen.

Nr. 6. »Nuvele« (franceze) de H. de Balsac.

Nr. 7. »Din viața poporului«, nuvele polone de Alex. Swientochowski.

Nr. 8. »Pe apă«, nuvele de Guy de Maupassant.

Nr. 9. »Nuvele alese« de A. Pușkin.

Nr. 10. »Oameni și scrieri«, studii critice asupra lui Maupassant, E. Zola, Dostoievski și Gerhart Hauptmann, de Georg Brasndes.

Nr. 11. »Din carte Cântecelor«, poezii de H. Heine.

Nr. 12. »Liga tinerimii« de Henrik Ibsen.

Nr. 13. »Doamna Marchisa și alte nuvele« de Ouida.

Nr. 14. »Lăutarul din Cremona și Pater« de François Coppée.

Nr. 15. »Ilka și alte nuvele« de Alex. Dumas, fiul.

Nr. 16. »Gogoloiu de său«, Ma demoiselle Fifi. Doi prieteni, de Guy de Maupassant.

Nr. 17—18. »Suferințele tinérului Werther«, de Wolfgang v. Goethe, traducere completă de I. Husar.

În zilele acestea au apărut următorii numeri noi în „Biblioteca de popularizare“ din Craiova.

Nrul 19: »Nuvele extraordinare« de Edgar Poe.

Nr. 20—21: »Stilul în artă« de Hans Schmidt, cu 200 ilustrații.

Nr. 22: »Un roman în 9 scrisori« și trei nuvele, de F. Dostoievsky, marele scriitor rusesc.

Nr. 23: »Poesii« de Sully Rudhomme, eminent poet francez, traduse de A. Steuermann.

Nr. 24: »Studii și portrete literare«: Alphonse Daudet, Ernest Renan, Hysmans și G. Ohret, — de Jules Lamaitre, traduse.

LOTERIE.

Tragerea din 6 Iunie st. n.

Budapest: 6 48 29 79 17

Tragerea din 13 Iunie st. n.

Timișoara: 49 63 77 41 56

Tragerea din 10 Iunie st. n.

Sibiu: 31 20 90 8 74

CALINDARUL SĂPTĂMÂNEI
dela 9—15 Iunie st. v.

Zilele	Călindarul vechi	Călindarul nou
Dum.	9 Chiril Alexandr.	21 Aloisius
Lun.	10 S. M. Timoteiu	22 Paulin
Mart.	11 S. A. A. Bart. și Varn.	23 Edeltrud
Merc.	12 C. P. Onufrie	24 Ioan Botez.
Joi	13 Mta Achilina	25 Prosper
Vineri	14 Prorocul Eliseiu	26 Ieremia
Sâmb.	15 Prorocul Amos	27 Ladislau

Un învățăcel

96 (376) de prăvălie 2—4

se primește numai decât în prăvălia de manufacțură a subscrисului negustor în Orăștie.

Întrucât se poate, pe lângă limba română, se recere cunoștința limbilor germană și maghiară.

Doritorul a fi primit, să fie în vîrstă de cel puțin 14 ani.

Ion Lăzăroiu,
negustor român.

Casă de vîndut.

Subscrisa strămutându-mă cu locuința la Petroșeni, casa mea din Orăștie, situată în „Prund“ (unde se face tîrgul de vite), o pun în vînzare din mână liberă.

Atât casa cât și celealte edificii aparținătoare ei sunt noi, din material solid și coperite cu țigle. 98 (377) 1—3

Informații mai deaproape se capătă la

Sofia Cândea născ. Bozuan
în Petroșeni.

907/896
tkvii

99 (379) 1—1

Arveresi hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Beer Frigyes végrehajtának Dizmacsek Agoston végrehajtást szenevendő elleni 14 frt 6 kr. tókekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levő Uj-Sebesbelyén fekvő az uj-sebesbelyi 580 frt tjkvben A+1 rend 2958—2959 hrsz. ingațan térfogzonelvezet és épülettulajdonjogára az árverés 334 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban, elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingátlan az 1896. évi juliust hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor Uj-Sebesbely község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t-cz. 170 §-a értelmében a bánpéntek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság telekkönyvi hatósága

Szászváros, 1896. évi február hó 24-én.

Szabó Edmund,
kir. aljbiró.

PRĂVĂLIA ROMÂNĂ

a lui

92 (378) IOAN I. VULCU

(Piata-mare) — în Orăștie — (Piata-mare)

6—

Se atrage deosebita luare aminte a onoratului public din Orăștie și jur, asupra prăvăliei nove a lui Ioan I. Vulcu, negustor român, bogat provzută cu tot felul de mărfuri de băcănie și ferărie. Si anume: Mărfuri de

BĂCĂNIE:

Făină de toți numerii; zăhar, orz, urez, și tot felul de articli trebuincioși pentru hrana. Prețuri moderate. Marfă totdeauna proaspătă și bună.

Ea îndeosebi feranilor se atrage luarea aminte asupra felurilor soiuri de

FERĂRIE

de tot ce le lipsește pentru lucru și economie acasă și la câmp. Si anume:

Feruri de plug,
sape, arșauă, și altele, de cele mai noi și practice.

Fireze,
mai late și mai anguste, săcuri,
topoare, și alte unelte pentru lemnărit.

Coase din Styria,
sistem nou și bun!

Otel și fer,
drugi de fer și pante, etc și tot felul de articli și unelte trebuincioase la economie, acasă și în câmp!

Lanturi
de tot felul, de fer și drot

Vase
emailate și de fer, căldări, frigări etc.

Cuie de drot,
pentru șindilă, potcoave, și altele.

Lampe,
 mari și mici, lumini, petroleu, etc.

Negustorilor în mic de prin comune, li-se dau mărfurile trebuincioase în condiții foarte usoare și cu prețuri de tot moderate!

93 (380) Intemeiată în 1895. 3—15

Capital de acții: florini 30.000.

Primește depunerile spre fructificare, după care solvește 6% interese fără privire la terminul de abdicare.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul.

Depunerile se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

Direcția institutului.

„DETUNATA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: BUCIUM, p. u. ABRUD (Abrudbánya).

93 (380)

Intemeiată în 1895.

3—15

Primește depunerile spre fructificare, după care solvește 6% interese fără privire la terminul de abdicare.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul.

Depunerile se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

Direcția institutului.

Prima moară de aburi în Orăștie

a lui Rudolf Kaess. 30—48

Recomandă onoratului public și cu deosebire comercianților din provincie, spre vânzare.

Făină de pâne și aluaturi

în totdeauna proaspătă, excelentă și ieftină, în saci, și produsă exclusiv din grâu de Tisa, cu prețurile mai jos indicate:

0	1	2	3	4	5	6	7	7B	8
9.30	8.85	8.40	7.95	7.65	7.35	6.98	5.88	5.25	4.76

Făină să vinde în saci de 70 și 75 Kilo. 75 Kilo 70 Kilo

Saci să rescumpără cu 20 cr.